

Stoppa diskrimineringen av svenska konstnärer och gallerister:

Inför avskrivningsrätt på samtida konst

Konstnärer och gallerister diskrimineras skattemässigt jämfört med andra yrkesgrupper vars arbetskostnader är avdragsgilla för företagen. Detta försvårar för den samtida konsten att nå företagsmarknaden och därmed för konstnärer och gallerister att leva på sina yrken. Avskrivningsrätt på samtida konst är en självklar stimulansåtgärd för ökad tillväxt inom konstsektorn.

Hela den svenska konstsektorn är utsatt för kraftig diskriminering. Konstverk betraktas av skattelagstiftningen som verksamhetsfrämmande och värdebeständiga föremål som inte får skrivas av skattemässigt av företagen.

Denna onyanserade syn på konstens "värde" och betydelse i företagens verksamheter stänger effektivt företagsmarknaden för konsten och gör det därmed mycket svårt för konstnärer och gallerister att leva på sina yrken.

Många konstnärer tvingas istället ut i arbetsmarknadsåtgärder eller annan sysselsättning i alltför hög utsträckning. Och gallerierna, som utgör en bred och viktig mötesplats mellan konsten och allmänheten, får drivas med ett stort inslag av ideellt arbete.

Nuvarande skatteregler bidrar även till att begränsa den konstnärliga mångfalden på företagen. Konstnärlig utsmyckning blir relativt sett dyrare jämfört med andra "avskrivningsbara" förbättringar av arbetsmiljön, t.ex. design, arkitektur och inredning.

I Danmark infördes år 2002 avskrivningsrätten för företag på konst i syfte att förbättra de ekonomiska villkoren för konstnärerna och stimulera danska företag till konstnärlig utsmyckning av sina arbetslokaler.

Sammanfattningsvis gäller följande avskrivningsregler i Danmark;

- i. Endast originalkonst som *för första gången* köpts direkt av en dansk eller utländsk konstnär eller dennes galleri omfattas.
- ii. Originalkonst definieras som måleri, fotografisk konst, skulptur och numrerade grafiska verk.
- iii. Konstverken får inte användas för privat bruk.
- iv. Konstverk som är flyttbara kan skrivas av med 25 % årligen och konstverk som är permanent ingår i byggnad skrivs av tillsammans med byggnaden.
- v. Reavinstskatt utgår vid försäljning på den del av försäljningsvärdet som överstiger anskaffningsvärdet med avdrag för gjorda avskrivningar.

Förväntningarna är höga på reformens effekter i Danmark och redan efter drygt två år finns en tydlig tendens till ökad konstförsäljning.

I Sverige står just nu tillväxtfrämjande åtgärder inom näringslivet högt på den politiska dagordningen. En liknande avskrivningsreform som den i Danmark ter sig därför som en självklar tillväxtåtgärd i konstsektorn med goda möjligheter till självfinansiering genom större skatteintäkter och minskad arbetslöshet bland konstnärer och gallerister.

Det är mycket angeläget att det sker en kraftsamling inom den socialdemokratiska kulturpolitiken och att frågan om avskrivningsrätt för samtida konst drivs aktivt i regeringen.

Misslyckas socialdemokratin med att stödja konstnärskollektivet skjuts ansvaret istället över till de borgerliga partierna och Miljöpartiet. Dessa partier är alla öppet positiva till ett införande av avskrivningsrätten och kan med egen riksdagsmajoritet sätta press på regeringen.

Det är hög tid att konstnärer och gallerister blir tagna på allvar som professionella yrkesutövare med samma möjligheter att leva på sina arbeten som andra yrkesgrupper i samhället. Lika angeläget är det att stimulera den konstnärliga mångfalden på företagen för bättre arbetsmiljö.

Inför avskrivningsrätt på samtida konst och öppna företagsmarknaden för konstnärer och gallerister, NU!

Stockholm den 25 februari 2005

Marina Schiptjenko,
ordförande Svenska Galleriförbundet

Ernst Billgren,
Konstnär